

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2020 оны 6 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	<i>Сумдын эмнэлэг</i>	<i>Өрхийн эмнэлэг</i>	<i>Хувийн эмнэлэг</i>	<i>Цэргийн анги</i>	<i>Нийт дүн</i>
1	Нийт үзлэг	59321	67042	30612	20034	3375	180384
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	21403	27969	5189	1335	3122	59018
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	5714	14901	5940	2625	1	38423
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	18600	12046	6176	5362	181	42365
5	Нийт төрөлт	676	146				822
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	3829	2708		1506	23	8066
7	Нас баралт	19	66	56			141

№	Үзүүлэлт	<u>2019.6</u>	<u>2020.6</u>	<i>Өөрчлөлт</i>
1	Нийт үзлэг	160474	180384	19910
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	55163	59018	3855
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	57061	38423	-18638
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	40789	42365	1576
5	Нийт төрөлт	778	822	44
	Гэрийн төрөлт	2	4	2
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	8180	8066	144
7	Нас баралт	166	141	-25
	0-1 насны эндэгдэл	15	9	-6
	1-5 насны эндэгдэл	3	2	-1
	Хурц халдварт өвчин	265	107	-158

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2019.6 он	2020.6 он	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	19.2	10.9	-8.3
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	453.7	373.4	-80.3
Үүнээс охидын	хувь	5.6	8.4	2.8
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	13.4	15.3	1.9
БЗДХ	10000 хүн амд	12.7	28.4	15.7
Үүнээс өсвөр үе	хувь	16.8 /15/	10.5 /21/	-7.1
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	81.4	67.2	-14.2
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	57.9	37.3	-20.6

I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 180384 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 54%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 8066 хүнийг 51819 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.4 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 6543 дуудлагад явж үйлчилсний 896 /3,6%/ нь алсын дуудлага, 286 /4.3%/ нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна. Нийт дуудлагын 93.5 % -д 0-20 минутны дотор гарч үйлчилсэн байна .
- Нийт эмийн сангууд 43604 жор хүлээн авч, 4.3 тэрбум төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.

- ЭЭСангуудад нийт 10539 жор ирсний 46.6% /4915/ нь ЭМДаатгалын, 2.1%/210/ мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 51.4% /5414/ нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 79% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

- 6 сарын байдлаар 42365 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1576 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.
- 6 сарын байдлаар 693 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба осол гэмтлээр 18 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оноос 12-р буурч , өвчлөл 86 тохиолдлоор өссөн байна.
- Осол гэмтлээр нас барагсдын 22,5 %/4 /нь амиа хорлосон /Мн-1,Хб-1 БО-1, ЭХ-1/, 5,5%/1/ нь бусдад хорлогдож /Бу/, 38,8% /7 /нь зам тээврийн осол-Гт-1,Нн-1,Шб-1,Эу-1,БОЭТ-3, 33,3% /6/ нь бусад ослоор /Бд-1, Бу-1, Гт-2 Хү-1,Шб-1/ тус тус эндсэн байна.
- Осол гэмтлээр нас барагсад нь 66,7%/12/ эрэгтэй хүмүүс эндсэн ба 3 нь эмнэлэгт хүргэгдсэн боловч хоног болоогүй нас баралт 2 /66,6%/ байна. Бусад тохиолдлууд эмнэлгийн ямар нэг тусламж авч чадаагүй газар дээрээ нас барсан байна.
- Оны гарсаар 141 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 12,7 % нь осол гэмтлээр, 19,8% нь хорт хавдраар, 20,5% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдэлээр, 2,8% нь нярай үеийн эмгэгийн улмаас нас барсан байна.
- Нялхсын эндэгдлийн 9 /Гт-1,Но-1,Хү-1,Цц-1,БОЭТ-5/ тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 амьд төрөлтөд 10,9% байна.
- Нялхсын эндэгдэл 2019 онд 80% нь эрт нярайн эндэгдэл байсан бол 2020 онд 55,5 % нь эрт нярайн, 45,5% нь сараас дээш насны хүүхэд байгаа ба хатгаа/1/, осол гэмтэл /2/, тархинд цус харвалт /1/ зэрэг шалтгаанаар эндсэн байна
- БОЭТөвд 19 эндэгдэл тохиолдож 16 задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 84,2% тай байна. Үндсэн оношийн зөрөө 4.

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 822 эх төрж 826 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 44 төрөлтөөр хүн амын төрөлт өссөн байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 59 /7,1%/ охидын төрөлт эзэлж байгаа нь анхаарал татаж байгаа үзүүлэлт байна. / БО-1, Бу-3,Гт-6,Мн-6,Но-3,Сэ-2,Хб-4,Хх-1,Хү-2,Цо-3, Цц-5,Шб-6,Өо-7, Эх-8,Бг-2/.
- 6 сарын байдлаар 307 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 373,4 байгаа нь өнгөрсөн оноос 80,3-р буурсан үзүүлэлт байна.Өсвөр насны охидын үр хөндөлт-26 /8,4%/ Бу-1,Гт-1,Мо-2,Нн-1,Хб-1,Цо-1,Цц-2,Шб-9,Өо-2,Эх-1/ байна.
- Үр хөндөлт 1000 амьд төрөлтөд 80,3-р буурсан боловч , охидын үр хөндөлт 2,8-р нэмэгдсэн байна.
- 6 сарын байдлаар сард дундажаар 3784 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 47,6 % эзэлж байгаа нь хангалтгүй байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 9 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,2%-г эзэлж байгаа ба 17 хүүхэд туранхай, 16 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 14,2-р, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 20,6-р тус тус буурсан ба хяналтын хувь нэмэгдэхэд тураалын тархалт нэмэгдэх хандлагатайг харуулж байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 322 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 124 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 26,3%-г салхинцэцэг, 4,6% сүрьеэ, 1,8 %-г гар хөл амны өвчин, 1,8% цусан суулга, 61,8%-г БЗДХ өвчин тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н 25,1% нь жирэмсний үзлэгээс, 25,5% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 45% нь өвчний учир амбулатороор, 10% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч Б Мидэрсүрэн, Д. Гантогтох

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Өмнөговь аймаг

2020.7.6

№	Шалгуур үзүүлэлт	Өмнөх он /2019/	20 онд хүрэх түвшин	Тайлант он /2020.6/	Тайлбар
1	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлгэнд хамрагдсан 40 ба түүнээс дээш насны хүн амын эзлэх хувь	55.4	65.4	38.1	Нийт сумдууд эрт илрүүлгийн цогц үзлэгийг явуулаар 2 үе шаттай зохион байгуулж байгаа ба 2020 онд хүрэх түвшинээс 58.2-62 хувьд хүрээд байна.
2	Чихрийн шижин хэв шинж-2 өвчний эрт илрүүлгэнд хамрагдсан 40 ба түүнээс дээш насны хүн амын эзлэх хувь	57.9	67.9	42.1	
3	Хөхний өмөнгийн эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан 30 ба түүнээс дээш насны эмэгтэйчүүдийн тоо	9321	9787	7697	Хөхний өмөнгийн эрт илрүүлэгт 7697 хамрагдсан нь гэрээний хүрэх түвшингийн 78.6 хувьд, хамрагдвал зохих насны эмэгтэйчүүдийн 54.8% хамрагдсан байна.
4	Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлгэнд хамрагдсан 30 ба түүнээс дээш насны эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	39.4	44.4	36.8	Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлэгт хамрагдалт хагас жилийн байдлаар өмнөх оны үзүүлэлтээс 2.6-р бага байгаа ба гэрээний шалгуурын хүрэх түвшингийн 82.8% хангасан байна.
5	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	32.7	37.7	32.7	Эхний улиралуудад ковидын халдвараас сэргийлэх зорилгоор урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг хяналттай зохион байгуулсан ба 2-р улиралд урьдчилан сэргийлэх эрт илрүүлгийн үзлэгийг эрчимжүүлэн ажиллаж байгаа ба нийт үзлэгийн 32.7% эзэлж байна.
6	В вирус хепатитын эсрэг сэргийлэх тарилгын 24 цагын хамралтын хувь	98.5	Суурь үзүүлэлтээс доошгүй	100	Нийт 826 хүүхэд төрсөн ба 100% дархлаажуулалтанд хамрагдсан.
7	тавт /сахуу, хөхүүл ханиад, татран В хепатит, хемофилюсинфлюенза/ сэргийлэх тарилгын хамрагдалтын хувь.	98.6		97.5	Нийт 5-т вакцинд хамрагдах 3069 хүүхдээс 2995 хүүхэд товллын дагуу хамрагдаж 74 хүүхэд эмчийн заалтаар хоцорсон ба нөхөн дархлаажуулалтанд хамрагдсан байна.
8	Улаан бурхан-гахай хавдар-улаануудын эсрэг тарилгын хамралтын хувь /2-р тун/	92.4		95.1	Нийт УГУ вакцинд хамрагдах 858 хүүхдээс 816 хүүхэд товллын дагуу хамрагдаж 42 хүүхэд эмчийн заалтаар хоцорсон ба нөхөн дархлаажуулалтанд хамрагдсан байна.
9	Эхийн эндэгдлийн түвшин (100 000 амьд төрөлт тутамд)	0	0	0	Эхийн эндэгдэл гаргаагүй ажилласан.
10	Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1 000 амьд төрөлт тутамд)	21.3	20.8	10.9	0-1 насны 9 хүүхэд эндсэн нь 1000 амьд төрөлтөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 8.3-р буурсан байна. Нялхсын эндэгдэлийн 55.5 % нь нярай үеийн нас баралт эзэлж байна. Нийт нялхсын эндэгдэлийн 44.4% нь дутуу төрсөн, амьсгал хямралын хам шинжээр 22.2% нь, Эх доторх халдварын шалтгаанаар 22.2% нь осол гэмтлийн шалтгаант 33.3%, тархинд цус

					харвалт, хатгаагаар тус тус 1 нярай эндсэн байна.
11	Нярайн эндэгдэлийн түвшин /1000 амьд төрөлтөд/	17	16.5	6.09	Өнгөрсөн оны мөн үед нялхсын эндэгдэлийн 86.6% нярай эндэгдэл эзэлж байсан бол 55.5 болж 31.1-р буурсан байна.5 нярай эндсэний 4 нь буюу 80% дутуу төрсөн байна.
12	Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1 000 амьд төрөлт тутамд)	24.9	24.2	13.3	1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл өнгөрсөн оны мөн үеэс 1 тохиолдлоор буурсан. 0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөд 9.8-р буурсан ба 27.2 % нь осолоор, 18.1% нь хатгаа өвчнөөр нас барсан.
13	Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1000 төрөлтөд	2.4	1.9	1.2	Амьгүй төрөлт 1 бүртгэгдсэн ба өнгөрсөн оноос 1 тохиолдлоор буюу 1000 төрөлтөд 1.3-р буурсан үзүүлэлт байна.
14	Жирэмсний эхний 3 сард хяналтад орсон эхийн эзлэх хувь	86.6	89.6	89.6	Нийт хяналтанд 1086 жирэмсэн хяналтанд орсон ба эрт илрүүлгийн хувь нь 89.1 % байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.4-р нэмэгдсэн үзүүлэлт байна. Харин жирэмсний хожуу хяналт 0.8% байна.
15	Өсвөр насны 1000 эмэгтэйд ногдох төрөлтийн түвшин	17.8	16.8	21.1	Өсвөр насны 1 000 эмэгтэйд ногдох төрөлтийн түвшин өнгөрсөн оны мөн үеэс 8.2-р нэмэгдсэн ба , гэрээний үзүүлэлтийн 61.3%-д хүрсэн байна. 74.5 % нь 18-19 настай, 23.7% нь 16-17 настай, 14 настай 1 төрөлт байна.
16	Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин (10 000 хүн амд)	4.5	4	2.1	Сүрьеэ өвчний шинэ тохиолдол 15 бүртгэгдсэн ба 3-р буюу 10000 хүн амд 0.4-р нэмэгдсэн байна.
17	Вируст гепатитын өвчлөлийн түвшин (10 000 хүн амд)	0.7	0.2	0.1	Вируст гепатит С -н нэг тохиолдол бүртгэгдсэн ба өвчлөл өнгөрсөн онтой харьцуулахад 66% буурсан ба 10000 хүн амд 0.3-р буурсан байна.
18	Зүрх судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралтын түвшин (10 000 хүн амд)	16.3	16.1	7.7	Зүрх судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралт 54 бүртгэгдсэн ба 10000 хүн амд 7.7 болж гэрээний үзүүлэлтийн 47.8%-д байна.
20	Хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтын түвшин (10 000 хүн амд)	11.6	11.1	4	Хорт хавдараар нийт 28 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 12 тохиолдлоор буюу 10000 хүн амд 1.7-р буурсан байна.
21	Амиа хорлож нас барсан тохиолдлын түвшин (10 000 хүн амд)	2.1	1.9	0.5	Амиа хорлож нас барсан 4 тохиолдол бүртгэгдсэн ба өнгөрсөн оноос 5 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд 0.7-р буурсан байна.
22	Санамсаргүй хордох, хорт бодист өртсөнөөс шалтгаалсан нас баралтын түвшин (10 000 хүн амд)	1	0.7	0.1	1 хүн угаарын хийнд хордож нас барсан нь 10000 хүн амд 0.1 байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 50% буурсан байна.
23	0-5 насны хүүхдийн түлэгдэлийн түвшин/ 10000 хүүхдэд	62.9	61.9	44.9	0-5 насны 39 хүүхэд түлэгдсэн. Гэрээний шалгуурын 72.5%-д байна.
24	Хүүхдийн зам тээврийн шалтгаант нас баралтын түвшин	1.9	1.7	0	1 хүүхэд зам тээврийн улмаас нас барсан нь Төв аймгийн эмнэлэгт нас барсан тул манай аймагт бүртгэгдээгүй.
25	Идэвхтэй илрүүлэлтээр илэрсэн БЗДХ-ын тохиолдлын тоо,		Гүйцэтгэлээр	108	Нийт БЗДХ-н 200 тохиолдол бүртгэгдсэний 108 нь буюу 54% нь идэвхтэй тандалт, урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр илэрсэн ба 100% эмчилгээнд хамрагдсан.
26	Үүнээс эмчилгээнд хамрагдсан хүний тоо		Гүйцэтгэлээр	108	
27	Шинээр ажилд авсан сувилагчийн тоо		Гүйцэтгэлээр	6	Орон нутгийн тэтгэлгээр сурч төгссөн 6 сувилагчийг анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад зуучилж ажлын байраар хангасан байна.
28	Хүний нөөцийн хөгжил, нийгмийн баталгааны хөтөлбөрийн тухайн жилийн үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувь		Гүйцэтгэлээр	40	Эрүүл мэндийн салбарт тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа 14 эмч, сувилагч, эмнэлгийн ажилчдад орон сууцны дэмжлэгт 80 сая төгрөг, 1 эмчид гэр олгож, эмчилгээний зардалд 2 эмчид 6 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна.
29	Орон нутгаас байр, орон сууцаар хангасан эмч мэргэжилтний тоо		Гүйцэтгэлээр	14	Орон нутгийн төсвөөр баригдаж байгаа дахин төлөвлөлтийн 2 орон сууцанд орж байгаа эрүүл мэндийн салбарт олон жил ажиллаж байгаа 14 эмч, сувилагч, эмнэлгийн ажилчдыг орон нутгаас дэмжиж шинэ байраар хангасан.

30	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд орон нутгийн хөгжлийн сангаас зарцуулсан санхүүжилт/ чиглэл төгрөгөөр хувиар /		Гүйцэтгэлээр		
31	Сувилагч мэргэжлээр тайлангийн жилд орон нутгаас зардлыг даан сургасан шинэ сувилагчийн тоо		Гүйцэтгэлээр	20	Дорноговь аймгийн АШУИС-д Өмнөговь аймгаас 12 оюутан элсэн суралцахаар батламжаа гардан авсан бөгөөд тус оюутнуудын сургалтын төлбөрийн дэмжлэгт хамруулах талаар аймгийн Засаг даргад хүсэлт хүргүүлээд байна. Орон нутгийн оюутны тэтгэлэгт хөтөлбөри сувилагч мэргэжлээр суралцаж байгаа 8 оюутанд дэмжлэг үзүүлэхээр батлагдсан бөгөөд тус сонгон шалгаруулалт 7 сарын сүүлээр зохион байгуулагдана.
32	Хүний нөөцийн хөгжил, нийгмийн хамгааллыг дэмжих, тогтвор суурьшилтай ажилуулах чиглэлээр Засаг дарга, ИТХ-ын түвшинд гарсан шийдвэрийн хэрэгжилтийн хувь		Гүйцэтгэлээр	100	
33	Тайлангийн жилд Орон нутгийн төсвөөс хүний нөөцийн чадавхийг сайжруулах, нийгмийн хамгааллын чиглэлээр зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ		Гүйцэтгэлээр	90 сая	Эмч, эмнэлгийн ажилдчыг чадавхжуулах чиглэлээр төрийн сангийн санхүүжилтээр мэргэжил дээшлүүлэх, баримжаа олгох сургалтад 19 эмч, сувилагч суралцаж байгаа бөгөөд орон нутгаас магистрт суралцаж байгаа 2 эмчид 4 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн. Эрүүл мэндийн салбарт тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа 14 эмч, сувилагч, эмнэлгийн ажилчдад орон сууцны дэмжлэгт 80 сая төгрөг, 1 эмчид гэр олгож, эмчилгээний зардалд 2 эмчид 6 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна.